

Athanasius von Alexandrien (gest. 373 n.Chr.)

Athanasius werden viele pseud-epigraphe Schriften zugewiesen, darunter auch eine Psalmen-kommentierung:

Expositiones in Psalmos,

die aber nur in Katenen überliefert ist.

Ikone von der griechischen Insel Zakynthos aus dem Jahr 1728
aus: Biblica. Der Bibelatlas, Hamburg 2007, 19.

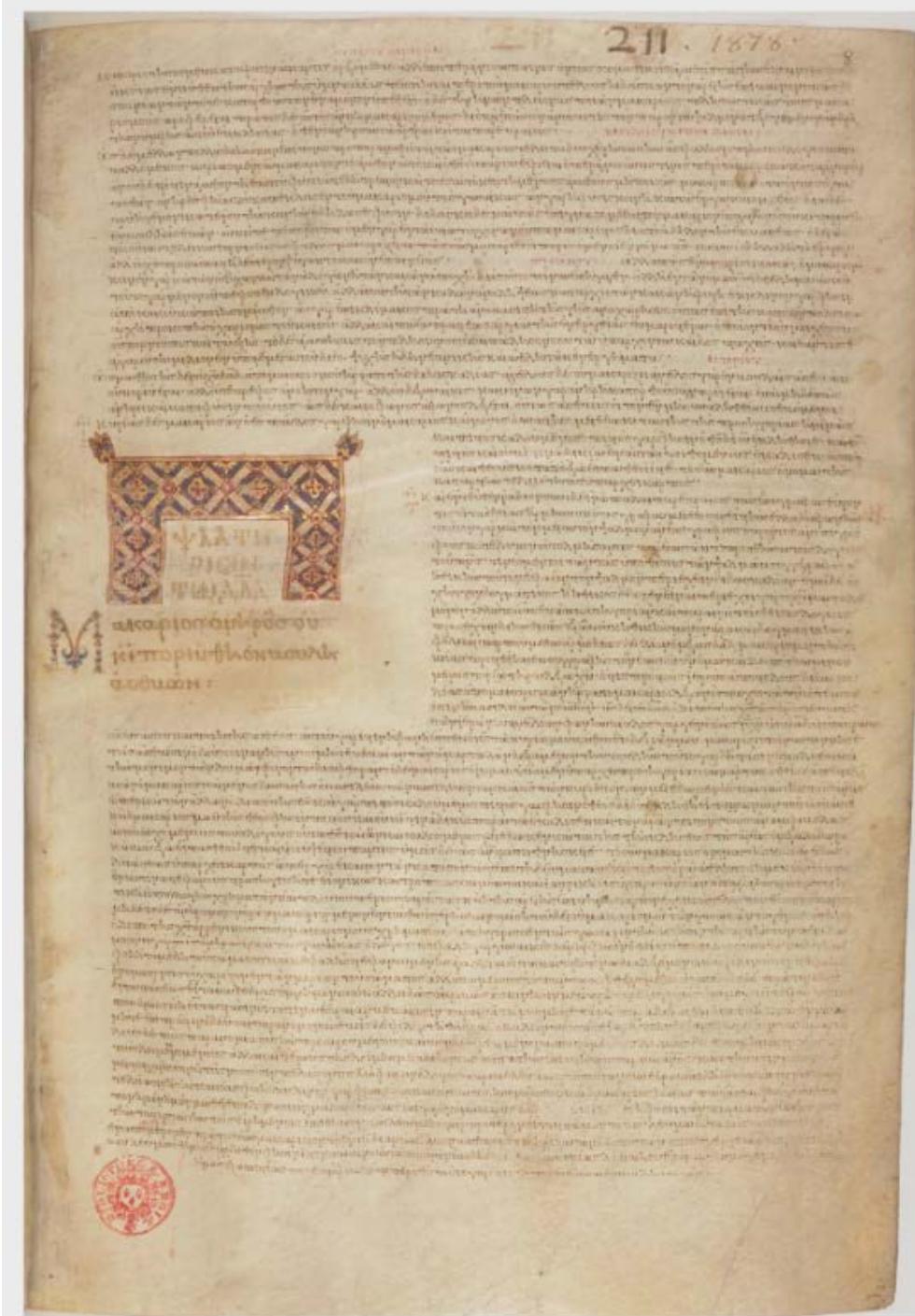
Codex Parisinus Graecus 139

(Typ 3 - Katene)

fol. 8r

Beginn der
Psalterkatene mit Ps 1,1

μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ
ἐπορεύθη ἐν βουλῇ
ἀσεβῶν

Euseb von Cäsarea

Basilius, der Kappadokier

211. 1878.

8

Μακαρίστην ποσμού κατατίθεται στην αρχή των ίδιων πομπών της βεβαίως που περιγράφεται ως η μεγαλύτερη κατατίθεση πατέρων της εκκλησίας. Από την εποχή της πατέρων της πομπής την οποία περιγράφεται ως τη μεγαλύτερη κατατίθεση πατέρων της εκκλησίας, ο Δέσποινας αποδέχεται ότι την πομπή της πατέρων της εκκλησίας περιγράφεται ως η μεγαλύτερη κατατίθεση πατέρων της εκκλησίας. Ο Δέσποινας αποδέχεται ότι την πομπή της πατέρων της εκκλησίας περιγράφεται ως η μεγαλύτερη κατατίθεση πατέρων της εκκλησίας. Ο Δέσποινας αποδέχεται ότι την πομπή της πατέρων της εκκλησίας περιγράφεται ως η μεγαλύτερη κατατίθεση πατέρων της εκκλησίας.

Origenes

(es folgt noch Asterius)

μοσῆς γραπτοῖς.
Ἄριστον οὐκείτε
 Μιλέσιον μορίμενος καὶ φραστοῖς εἰς τηναραγωγαῖς ρυσιθεῖσιν
 λατόν καθίσουσιν πάντων διήδημοι εἰσίντι τοῖς πικεσταῖσιν αὐτοῖς
 πολούς πάντα εἰς δοχαραγμόν τοιούτοις ποιεῖ· καὶ καθαπάλιν φθοίγει
 μαλακῶσ· ὅπερεστοις προσθυέται· διαφύγει πρατηγεῖσαθήσιον τοῦ
 μαστοφοροῦ προσειπροσίν· ὃ τόλμος δώσαντα πικεσταλογού ποιεῖ θνήσι
 έχειτιν πραγματικόν· καταδένομενάραγον διάσπριτων προσειπροσίν·
 πάτερος διοτούμην· μαζίδε περιπατησίδια πικεσταλογού προσειπροσίν·
 καὶ καθέσιατρορεὶς πικεσταλογού πομούμελη· ΑΙΓΑΙΟΝ
Διαγράφεται πορθεῖσιν θιάσιν σεβειαρ καὶ ιστεῖσιν ποιεῖσιν πο
 λιτταμέριθυμασθειαν αλλικαίμενοι πορθεῖσιν πιπάτελθε πομείδην·
 φθινοπροσθατέρην· ματθίσειν σεβειαρ μελέσσορην παροδομέται
 ησιδιρ· Λιτταμέριθυμασθειαρ πιπάτελθε· Ειςαρτισθείμην παροδό^{την}
 παρχθδιστηργηροντοφλασθειαρ πρατηγεῖσιν πιπάτελθε πιπάτελθε·
 ουρηρήσατιμερην· ΑΙΓΑΙΟΝ

Καὶ μοσθάμαρτας ζωνόντικέ
 πιλιτικαθέδραν λοιμῶν
 οὐκέτι καθήσθησιν·
Ἄλιβητομόμοικυτόθηλη
 μαματού καὶ βητομόμοι
 τούρηθλησθητράστικαι
 μέντος εὐθαλίτιματην
ΙΩΑΝΝΟΣ

Kleine Symbole weisen die zitierten Auslegungen dem Bibelvers zu:

καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισε / "Und nicht sitzt auf dem Stuhl der Seuche"

διὰ τῆς καθέδρας τὴν διδασκαλίαν δηλοῖ, ὡς φησιν· ἐπὶ τῆς καθέδρας
 Μωσέως. καθέδρα τοίνυν λοιμῶν ἡ διδασκαλία τῶν πονερῶν / Mit dem
 Stuhl weist er auf die Lehre, wie es heißt: „Auf dem Stuhl des Moses.“ (Mt
 23,2). Der Stuhl der Seuche ist also die Lehre der Bösen.

Paris,
Supplement gr. 1157
(10.-11. Jh.)
(Typ 15 - Katene)

τελείωσιν αὐτοῖς μή τις αἴσιος εἴη.
Οὐδετέραις οὖν θέσσας ταῖς λαζαρόποιησι
σύνημβραφει μούχο ποιηθεῖσσας ταῖς
Οττοῖς αἷμα στολιάντοις ταῖς δέ &
χρόνικον αἷμα τοῖς δορατίναις
τοῖς λευκοῖς άλιμοῖς ἀλισσοπότοις
αποκαταστοῦσι τέλεσθαι.
Διαφέρειν αἷμα τοιούτοις λαζαρόν
πρὸς διάλειος σύλληψια διάλειος
Οποίοι μεροὶ οινούταις μεροὶ μεροὶ
ονοτύλιοι οἰδέταις πρόμετοισι αὐτοῖς
εγελοθεραΐσσουσαν ταῖς
παράκυτας διαλέικατας πρόκαρατ
νέραις τηνόθεν αὐτοῖς θεραΐσσοδρα.
Πατέρων καταρράκτης τραϊκή
αποτελείται καταρράκτης
πατέρων τηνόθεν θεραΐσσοδρα.
Εντερότητος αὖτε οινούταις
δικτύονται λαζαρόποιησι τοῖς
αὐτοῖς τοιούτοις λαζαρόν εγελοθεραΐσσον.

Psalmus 3. Psalmus cum nonis

τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απόπειρε να την απαγάγει στην φύση, έτσι ότι τον πόνον
της σε αυτήν επέβαλε για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.
τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απέβαλε την πάτηση στην φύση, για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.
τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απέβαλε την πάτηση στην φύση, για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.
τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απέβαλε την πάτηση στην φύση, για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.
τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απέβαλε την πάτηση στην φύση, για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.
τούτην την παραπλευράν του μέσου ο τότε λόγος των πονών
είναι ότι η πατέρας της απέβαλε την πάτηση στην φύση, για να την μετατρέψει σε πονοκαθαρή.

Codex Coislin.gr. 10
(10. Jh.)

(Typ 19 - Katene)

ab Ps 7,14b.

Bibeltext mit
Kommentarauszügen
darunter, mit Ergänzungen
als Marginalie

Ἀλεκτόρεστροφορμονοτέληταρμόνιονθεόνωνπρόελι

έτελοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:

τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:
τέλοςθεορίμονοδιάπονολέπορ:

ΟΡΓΑΝΩΝ ἈΛΛΗΛΟΥΙΑ

ΑΛΛΗΛΟΥΙΑ
ΑΛΛΗΛΟΥΙΑ

ΔΕΙ ΜΗ ΟΔΙΛΙΑΣ ΣΙ

ΤΟΡΠΙΣΟΝ ΜΑΛΟΣ
ΕΠΙ ΤΟ ΑΙΓΛΗ ΘΑΣΟΣ
ΑΙΓΑΙΟΣ ΤΟΙΧΟ ΛΕΙΤΟΥΡ

Ε Ε Δ Ι

Ο ΤΡΙΑΞΙΟΣ ΜΑΡΙΑ
Τ Τ Θ Ρ

ΤΡΙΑΞΙΟΣ ΥΠΟΘΕΣΤΑΣ

ΤΡΙΑΞΙΟΣ ΚΑΚΟΦΩΡΓΙΑ
Ο ΛΑΡΙΑΝΑΙΔΑ

Ο ΠΥΓΡΟΜΕΙΡΗ
ΔΙΚΑΙΑΡΤΑΣ

Ο ΒΙΒΛΙΟΝ ΦΕΥΡΗ
Ε Ε Ε Σ

Ε Μ Ν Ζ Σ Ι Σ Ι Φ Ε Σ Σ
Τ Η Μ Λ Α Ρ Ε Σ Ι Σ Ι Ζ Ν Κ Τ Ι

Ε Σ Ν Ζ Σ Λ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Σ Ζ Λ Ο Χ Ζ Σ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Σ Ζ Λ Ο Χ Ζ Σ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Σ Ζ Λ Ο Χ Ζ Σ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Σ Ζ Λ Ο Χ Ζ Σ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Σ Ζ Λ Ο Χ Ζ Σ Τ Λ Α Ν Τ Ζ
Α Λ Λ Ν Σ Α Φ Α Γ Σ Σ Σ
Σ Ε Π Ι Δ Σ Σ Δ Ζ Σ

Codex Vat. gr. 754

(10. Jh.)

fol 37r:

Beginn der Psalmenkatene
mit Athanasius und Evagrius

A Αλιτήριο ρέστη ὥραν προμενον κόπιμον φθόγων πρόσθια
ἔπειτα φυρίο μηχανάριστον δέδος : -
τὸν μεταγραφήν τοῦτον πολύπορον εἰσαπομόρφων πεντεφύλακα
οἶμαι . Μα ἡ πρότοις πομπὴ συρίγει τὸν φυρίον τούτον πακαριστόδε
τοποί παραβιτηριανόν πανδιάστην πακαριστόν τρόπον δέλλειαν προστιχίαν
μέρος διατίθεται τοσούτον πακαριστόν τον πρίσταν παραπάνω πακαριστόν
πακαριστόν τον πρίσταν πακαριστόν προστιχίαν πακαριστόν πακαριστόν
πακαριστόν πακαριστόν προστιχίαν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν
πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν πακαριστόν :

Πρότιστον ἄττα · 1 · ΦΙΛΑΤΗΡΙΟΝ ·
ΑΛΛΗΛΟΥΙΑ ·
Ανικάριος σύντηρος ὁ σ
οὐκέτερος θησαυρου
παπάς οὐδενός : -
λατταποτεῖ φιλάτη έρτομόρματο ιωτόοσ
ἐπιστρέψατο λημαστούν : -
σύντηρος εἰσιτροπός μόμαστούν με
τηνενέντος φιλογλυφραστικαίρυζες
πεδρί : - 2 · καὶ οὐτανόσ τὸ ζύλον τὸ
παράδειγμα : - παραχειμένην παραπάτεος
γένεσισηντοτοτε ξενόπαντηπεριτημένον
ρούσουιδην : - ούφανθητος Μοναρχητού : -
μετέποιηκε προτοτερούχοθλοτούρην παραπάτεος δέ
ταλλογήντα : - περιθερόπορομόρματος
· 3 · η γόρορχοπρατηραπεριτημένοντοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
ιεπηκεστήρα παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
χλινεστην : - παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
ιεπηκεστήρα παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
πεπινετακεν παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
ιεπεπεντετην παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε
παραπρητηρηπονθρητοντρητοί είνι τησιτετέραδονε

Codex Vaticanus gr. 754
(Typ 19)

Bibelverse:

Ψαλτήριον
Αλληλούια

Α` Μακάριος ἀνὴρ ὃς
οὐκ ἐπορεύθη ἐν βου-
λῇ ἀσεβῶν:
καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν.
οὐκ ἔστη·
καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν.

Β` ἄλλ' ἡ ἐν τῷ νόμῳ κ(υρίο)υ τὸ θέ-
λημα αὐτοῦ: -

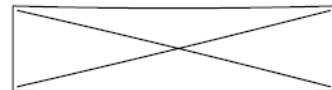
Γ` καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ με-
λετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός:

Δ` καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ
πεφυτευμένον παρὰ τὰς

Mögliche Präsentationsmöglichkeit der Katenenüberlieferung

Mozilla Firefox

Athanasius Expositions in Psalms – Digital Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/edition/ps8,7#tl=trl>

Version 1

- ▼ Catena Type XIX (= CPG IV C32)
 - Vat. gr. 754
 - Paris. Coislin. 10
 - Genuens. Bibl. Franzon. Mission. Urban. 3
 - Par. gr. 166–167
- ▼ Catena Type I (= CPG IV C14)
 - Oxon. Bodl. Auct. D. 4.1
- ▼ Codices varii / Catena Type XXVII
 - ▼ Group 1 (= CPG IV C14)
 - Paris. Coislin 187
 - Athen. B.N.8
 - Oxon. Coll.S.Trin. 78
 - Paris. gr. 164
 - ▼ Group 2
 - Par. gr. 165
 - Mediolan. Ambros. M.47.sup.
 - Athen. Vatoped. 660
 - Paris. Coislin. 12
 - ▼ Group 3
 - Flor. Laurent. Plut. 5.30
 - Oxon. Bodl. Barocci 118
 - Oxon. Cromwell 5
- ▼ Catena Type III (= CPG IV C16)
 - Paris. gr. 139
 - Venet. Marc. gr. 17
 - Athen. B.N.45
- ▼ Catena Type IV (= CPG IV C17)
 - Vat. Ottob. gr. 398
 - Mosq. Synod. 194
 - Vat. gr. 1685
 - Sinaiat. gr. 27
- ▼ Catena Type XIV (= CPG IV C27)
 - Mediolan. Ambros. B.106.sup.
- Vat. gr. 1747

Catena Type XV (= CPG IV C28)

Page 146

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

ExpPs Digital > Edition > Ps. 8,7

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

German Translation

Εἰπὼν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνην ἡμετέραν καὶ ὁμοίωσιν, ἐπήγαγε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ιχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἵς ἐπιλέγει· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἂν ὥμοιωμένη θεῷ, τὴν κατὰ πάντων ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Καὶ δύναμιν ὁ ἄνθρωπος λαβών τῆς θεϊκῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ὁ Θεὸς, οὕτως ἀρχῶν κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ δὲ καθολικῶς εἴρηται· Καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαχοῦ· Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ κατέστησεν τὴν ἐν οὐρανοῖς γῆς ἐκεῖσε

Depending on the selected Psalm, only those catene types / mss are displayed which attest the selected part of the commentary. The ones that have been used in producing the critical text are highlighted.

The project will re-evaluate the appropriate assignment of manuscripts to catene types, so the list displayed here might change.

οὐρανῶν εστατ καὶ τῶν εν μυτοῖς. Ὁ δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τούτῳ περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν αἰώνι τῷ μέλλοντι γεννησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἵνα ἢν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Navigate between Psalms.

Ps. 8,7

Translation

Apparatus criticus

Scroll to a specific verse number (the content of a whole Psalm is displayed at once)

„Alles hast Du seiner“

Nachdem Gott gesagt hatte: „Lasst uns den Menschen machen nach unserm Bild und Gleichnis“ (Gen 1,26), fügt er bei: „Und sie sollen herrschen über die Fische des Meeres,“ und zählt das Übrige einzeln auf und fügt dann bei: „Wachset und mehrt euch und erfüllt die Erde und herrscht über sie!“ (Gen 1,28) Denn der vernünftigen Natur verlieh er, da sie Gott ähnlich gemacht war, die Herrschaft über Alles. Und da der Mensch die Macht des göttlichen Bildes empfing, so wurde er, wie Gott der Herrscher über alle Dinge ist, in gleicher Weise zum Machthaber über die irdischen. Und wenn allgemein gesagt ist: „Und Du hast ihn über die Werke Deiner Hände gesetzt.“ und er anderswo sagt: „Und die Werke Deiner Hände sind die Himmel.“ (Ps 101,26), so hat er ihn offenbar über den Himmel gesetzt, und nicht mehr verborgen deutet er darauf hin, dass die im Himmel sich aufhalten werden, die von der Erde dorthin ihren Wohnsitz verlegen, wenn sie das Himmelreich erben werden, wie verheißen ist. Es sagt auch Paulus: „Erben Gottes und Miterben Christi.“ (Röm 8,17) In gleicher Weise muss man auch die Worte auffassen: „Du hast Alles seinen Füßen unterworfen.“ Und jetzt gilt das von den Tieren. Da aber ein engelgleiches Leben den Menschen im Himmel aufbewahrt ist, wird er, wenn er dort über die Werke seiner Hände gesetzt ist, den Himmel schauen und was sich in ihm befindet. Der selige Paulus aber hat auch dies vom Heiland verstanden als etwas, was in der zukünftigen Zeit geschehen werde. Deshalb spricht der Vater zu ihm: „Sitz zu meiner Rechten, bis ich Deine Feinde als Schemel unter Deine Füße legen werde.“ (Ps 109,1)

Catena Type View (single type)

Mozilla Firefox Athanasius Expositiones in Psalms – Digital Critical Edition

https://expps.acdh.oeaw.ac.at/catene#?t1=XIX

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

ExpPs Digital > Catenae > Type XIX > Ps. 8,7

Ps. 8,7

Clicking on a Catene Type opens the edited text of the selected catene type.

ΠΟΚΑΤΩ Τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Catena Type XIX

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Εἰπὼν όθεός· Ποιήωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ όμοιωσιν, ἐπήγαγε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἷς ἐπιλέγει· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἂν ὡμοιωμένη θεῷ, τὴν κατάπάντων ἀρχὴν ἔδωρήσατο. Καὶ δύναμιν ό ἄνθρωπος λαβών τῆς θείκῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ό θεός, οὕτως ἄρχων κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ

Depending on the selected Psalm, only those catene types / mss are displayed which attest the selected part of the commentary. The ones that have been used in producing the critical text are highlighted.

The project will re-evaluate the appropriate assignment of manuscripts to catene types, so the list displayed here might change.

Έκεῖ καταστάς ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρὸς οὐρανῶν ἔσται καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Ό δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐξέλαβεν ἐν αἱῶν τῷ μέλλοντι γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Catena Type XV (= CPG IV C28)
Page 145

Critical Edition View (Apparatus Fontium)

Mozilla Firefox Athanasius Expositiones in Psalms – Digital Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/edition/ps8,7#tl=appFont>

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

Version 1

ExpPs Digital > Edition > Ps. 8,7

Ps. 8,7

Translation Apparatus criticus Apparatus fontium Commentary Relations

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Εἰπὼν ὁ Θεός. Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ ὁμοίωσιν, ἐπίγαγε. Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἵχθυών τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἵς ἐπιλέγει. Αὔξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυρτεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἂν ὡμοιωμένη θεῷ, τὴν κατὰ πάντων ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Καὶ δύναμιν ὁ ἄνθρωπος λαβὼν τῆς θείκης εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ὁ θεὸς, οὕτως ἄρχων κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ δὲ καθολικῶς εἴρηται. Καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαχοῦ, Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· δῆλον ὡς ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε ἀπορήτως τὴν ἐν οὐρανοῖς σημαίνει διατριβὴν τῶν ἀπὸ γῆς ἐκεῖσες μεθισταμένων, δτε μέλλουστι βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν, ὡς ἐπήγγελται. Λέγει δὲ καὶ Παῦλος· Κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ. Οὕτως καὶ τὸ, Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοητέον. Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δὲ βίος ισάγγελος ἀπόκεται τοῖς ἄνθρωποις ἐν οὐρανῷ, ἐκεῖ καταστὰς ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρὸς οὐρανῶν ἔσται καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Ὁ δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν αἰώνι τῷ μέλλοντι γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ξώς ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Peculiarities will be commented.

Πάντα ... αὐτοῦ.] {commentary on the bible verse}

Ποιήσωμεν ... ἐπίγαγε] Gen 1,26

Αὔξάνεσθε ... αὐτῆς] Gen 1,28

Καὶ ἔργα τῶν ... οὐρανοί] Ps 101,26

Παῦλος ...]

Κάθου ... ποδῶν σου.] Ps 109,1

Catena Type XV (= CPG IV C28)
Mediolan. Ambros. B.106.sup.
Vat. gr. 1747

Page 1 of 146

If more than one plausible version of a passage in the ExpPs can be reconstructed, the user can select the one to be displayed here.

τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Εἶπὼν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ ὁμοίωσιν, ἐπήγαγε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἵς ἐπιλέγει· Αὔξανεσθε καὶ πληθυνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ὅν ὡμοιωμένη θεῷ, τὴν κατὰ πάντων ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Καὶ δύναμιν ὁ ἄνθρωπος λαβὼν τῆς θεικῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ὁ Θεὸς, οὕτως ἀρχῶν κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς· Εἰ δὲ καθολικῶς εἱρηται· Καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαχοῦ· Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· δῆλον ὡς ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε ἀπορρήτως τὴν ἐν οὐρανοῖς σημαίνει διατριβὴν τῶν ἀπὸ γῆς ἔκεινες μεθισταμένων, ὅτε μέλλουσι βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν, ὡς ἐπήγγελται· Λέγει δὲ καὶ Παῦλος· Κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· Οὕτως καὶ τὸ, Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοητέον· Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δὲ βίος ἴσαγγελος ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἐν οὐρανῷ, ἔκει καταστὰς ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρὸς οὐρανῶν ἔσται καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς· Ὁ δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν αἷῶν τῷ μέλλοντι γενησόμενον· Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἵως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Πάντα ... αὐτοῦ.] {apparatus entry on the bible verse}

τῇ γὰρ λογικῇ] {apparatus entry}

δῆλον ὡς ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς κατέστησεν] {apparatus entry}

Relevant passages (lemmata, named entities, intertextual references...) are highlighted in the edition text, depending on the content of the meta-pane on the right side.

Manuscript View (Description)

Mozilla Firefox Athanasius Expositions in Psalms – Digital Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/mss/ps8.7#ms1?msDesc>

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition 🔍

ExpPs Digital > Manuscripts > Paris. Coislin 187 > Ps. 8,7

[Fol 24r](#)

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ

Ἐπί τὸν ὁ Θεός· Ποιμνωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ ομοιώσιν, ἐπίγνωσε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῷ λόγῳ τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται οὐλέας· Αὐλανερής καὶ πληθυνεότε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἀν ωμοιωμένη Θεώ, τὴν κατὰ πάντων αρχὴν διδωρούσσατε· Καὶ διανεύσατε ὁ ἀνθρώπος λαβών τῆς θεικῆς εἰκόνος, ὡς ὁ Θεός, οὗτος ἄρχων κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς.

Καὶ κατέσησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν αγούσι· Καὶ ἐργα τῷ χειρῶν δου εἰσὶν οἱ οὐρανοῦς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε νοτίς σημαίνει διατριβήν τῷ από γῆς ἐκείσει συσβαστείσαν οὐρανῶν κληρονομειν, ὡς

Σημαίγεται πλεῖστος καὶ Παῦλος Κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρογόνοι δὲ Χριστοῦ. Οὕτως καὶ τὸ Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νόητέον. Νῦν μεν τὰ ζῶα ἐπειδή δε βίος ισάγγελος ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἐγ οὐρανώ, ἐκεὶ καταστάς ἐπὶ τα ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρός οὐρανῶν ἐσται καὶ τῶν ἐν αὐτῷς. Ο δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τούτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐξέλαβεν ἐν αἰώνι τῷ μέλλοντι γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ο Πατήρ· Κάθωρ ἐδέξιῶν μου, ἔως ἀν τῷ τούτῳ έχθρούς σου θιτούδιον τῶν ποδῶν σου.

[Ps 8,8] Πρόβατα καὶ βόας ἀπίσσας.

Τοὺς ἔξ Ισραὴλ πιστεύοντας αἰνίττεται.

Ἐπι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου.

Διὰ τούτων τὰ ἔθνη δηλοῦ.

[Ps 8,9] Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,

τοὺς ἐπηρμένους κατὰ τὸν βίον καὶ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντας, τοὺς ἀλογωτάτους.

Description **Manuscript Description, including link to Pinakes**

Paris. Coislin 187

Pinakes: [X234123](#)

General Description: ...

Clicking on a manuscript's name switches to the Manuscript View, which renders the complete transcription of the selected manuscript.

Catena Type XIX (= CPG IV C32)
—Vat. gr. 754 +
—Paris. Coislin. 10 +
—Genuens. Bibl. Franzon. Mission. Urban. 3 +
—Par. gr. 166–167 +
Catena Type I (= CPG IV C14) +
—Oxon. Bodl. Auct. D. 4.1 +
Codices vari / Catena Trype XXVII +
Group 1 (= CPG IV C14)
—Paris. Coislin 187
—Athen. B.N.8 +
—Oxon. Coll.S.Trin. 78 C
—Paris. gr. 164 +
Group 2
—Par. gr. 165 +
—Mediolan. Ambros. M.47.sup. +
—Athon. Vatoped. 660 +
—Paris. Coislin. 12 +
Group 3
—Flor. Laurent. Plut.5.30 +
—Oxon. Bodl. Barocci 118 +
—Oxon. Cromwell 5 +
Catena Type III (= CPG IV C16)
—Paris. gr. 139 +
—Venet. Marc. gr. 17 +
—Athen. B.N.45 +
Catena Type IV (= CPG IV C17)
—Vat. Ottob. gr. 398 +
—Mosq. Synod. 194 +
—Vat. gr. 1685 +
—Sinait. gr. 27 +
Catena Type XIV (= CPG IV C27)
—Mediolan. Ambros. B.106.sup. +
Vat. gr. 1747

Catena Type XV (= CPG IV C28)
—Paris. gr. 146

Manuscript View (Images)

Mozilla Firefox Athanasius Expositiones in Psalmos – Digital Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/mss/ps8.7#ms1?=ParisCoislin187&t=facs>

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

◀ ▶ ⌂ ⌂ ⌂ Ps. 8,7 ▶

ExpPs Digital > Manuscripts > Paris. Coislin 187 > Ps. 8,7

[Fol 24r] Clicking on the folio number in the transcription opens the corresponding image in the tab **Όροῦ**

Πάντα ὡν Καὶ εἰκόνα ἥμετέραν καὶ οὐκούσιν, ἐπηγαγεῖς. Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς ὑδάσπος, καὶ τόις λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἷς ἐπιλέγει. Αὐλάνειμε καὶ πληθύεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς τὴν γὰρ λογική φύσει, ὡς ἀν ωμοιωμένη θεών, τὴν κατὰ πάντων φρήνην ἐδωρήσατε. Καὶ δύναμεν διάνθρωπος λαβών τῆς θεικῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων, ἐστὸν οὐ θεός, οὐτοὺς ἀρχῶν κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ δὲ κοθολικῶς εἰρηται· Καὶ κατέσηπησας αὐτῷ ἔγινε ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δε, ἀλλαχοῦ· „Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν δους εἰσὶν οἱ ϕράντοι δῆλοι ως εἴτε τοὺς οὐρανοὺς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μῆποτε απορρήτως την ἐν οὐρανοῖς σημαίνει διατριβήν τῶν απὸ γῆς ἔκεισε μεθισταμένων, στε μέλλουσι βασιλεῖαν οὐρανῶν κληρογομεῖν, ως ἐπιγεγένεται. Λεγεὶ δε καὶ Παῦλος· Κληρονομοὶ μὲν θεοῦ, συγκληρούσθομοι δε χριστοῦ. Οὕτως καὶ τοῦ Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοτιζέον. Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δε βίος λαγγεύει τοῖς ἀνθρώποις ἐν οὐρανῷ, εκεὶ καταστὰς ἐπὶ ταῖς ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρός οὐρανῶν ἔσται καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Ο δέ μακάριος Παῦλος καὶ τούτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν αἰώνι τῷ μέλλοντι γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν οὐ Πατήρ· Κάθως εἰ δεῖται μου, ἔως ἀν θῶ τοὺς ἔχθρους σου ηποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

[Ps 8,8] Πρόβατα καὶ βόας ἀπάσσας.

Τοὺς ἐξ Ἰσραὴλ πιστεύοντας αἰνίντεται.

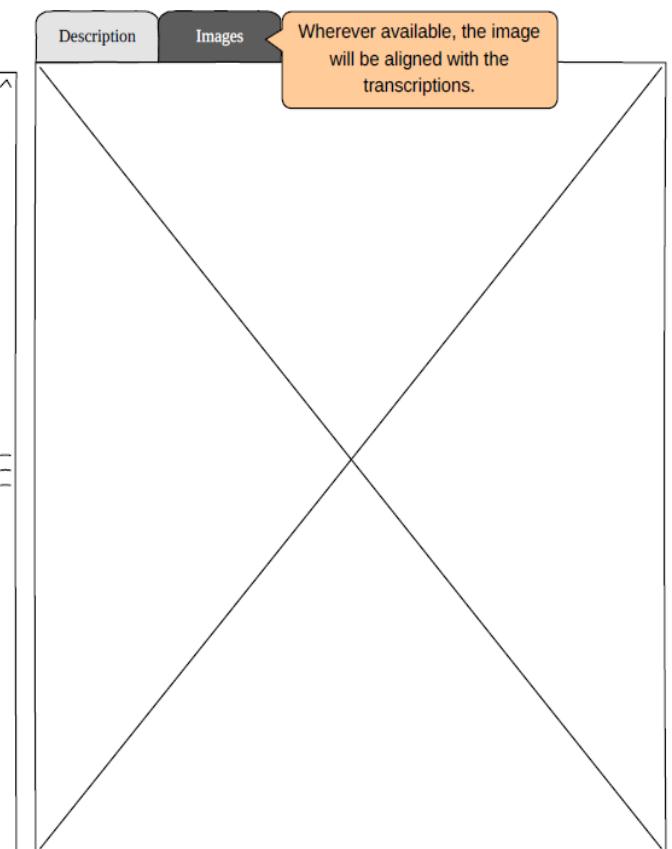
Ἐπι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου.

Διὰ τούτων τὰ ἔθνη δηλοῦ.

[Ps 8,9] Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,

τοὺς ἐπηρμένους κατὰ τὸν βίον καὶ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντας, τοὺς ἀλογωτάτους.

Description **Images** Wherever available, the image will be aligned with the transcriptions.

Catena Type XV (= CPG IV C28)

Vat. gr. 1747

Manuscript View (Parallel View)

Mozilla Firefox Athanasius Expositions in Psalms – Digital Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/mss/ps8.7#t1=ParisCoislin187&t2=0xon.Coll.S.Trin.78>

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

ExpPs Digital > Manuscripts > Paris. Coislin 187 | Oxon. Coll.S.Trin. 78 > Ps. 8,7

Ps. 8,7

Clicking on the navigation opens the selected psalm in all displayed manuscript transcriptions and scrolls down to the selected verse.

Paris. Coislin 187 [Fol 24r] Ps 8,7 Πάντα ψέπταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Clicking on the folio number closes the parallel view and opens the page image.

Clicking on – removes the manuscript from the view.

Clicking on the + adds another manuscript tab.

Oxon. Coll.S.Trin. 78 [Fol 24r] Ps 8,7 Πάντα ψέπταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Elénw ὁ Θεός. Ποιήσωμεν ἄνθρωπον καὶ ἔλκον ἡμέτεραν καὶ δημιουρίν. Ἐπηγάγε. Καὶ ἀρχέωσαν θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἷς ἐπιλέγει. Αἰδάνεσθε καὶ πομφούνεσθε καὶ κατακυρεύεσθε αὐτῆς· τῇ γάρ λογικὴ φυσεῖ, ως μοιωμένη θεώρ, τὴν κατὰ πάνταν ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Ηὔναν τὸ ἀνθρώπος λαβὼν τῆς θεϊκῆς εἰκόνος, ως εὖς σπαντῶν ἐστιν ὁ Θεός, οὐτως ἀρχων κατέστη ἐπὶ γῆς. Εἴ δὲ καθολικῶς εἰρηται. Καὶ κατέστησας ἐν τῇ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαγοῦ. Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰλέν οἱ οὐρανοί δῆλον ως ἐπὶ τοὺς οὐρανούς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε ἀπορρίπτως τὴν εν οὐρανούς σπουδαῖν διαπριθήν τῶν από γῆς ἐκεῖσε μεθισταμένων, ὅτε μελλούντα βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν, ως ἐπηγγελται. Λέγει δὲ καὶ Παῦλος· Κληρονόμοι μὲν Θεού, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ. Οὕτως καὶ τοῦ Πάντα ψέπταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοητέον. Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δὲ βίρος ἴσαγγελος ἀποκεῖται τοῖς ἀνθρώποις εν οὐρανῷ, ἐκεὶ καταστᾶς ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρὸς οὐρανῶν ἔσται καὶ τῶν εν αὐτοῖς. Ο δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐξέλαβεν εν αἰώνι τῷ μέλλοντι γεννησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρους σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Ps 8,8 Πρόβατα καὶ βόας ἀπάσας.

Τοὺς ἔξ ἵστρατὴ ποτεύοντας αἰνίττεται.

Ps 8,8 Ἐπι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου.

Διὰ τούτων τὰ ἔθνη δηλοῦ.

Ps 8,9 Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,

τοὺς ἐπηγρέμενους κατὰ τὸν βίον καὶ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντας, τοὺς ἀλογωτάτους.

Ps 8,8 Πρόβατα καὶ βόας ἀπάσας.

Τοὺς ἔξ ἵστρατὴ ποτεύοντας αἰνίττεται.

Ps 8,8 Ἐπι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου.

Διὰ τούτων τὰ ἔθνη δηλοῦ.

Ps 8,9 Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,

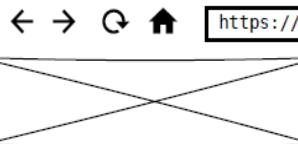
τοὺς ἐπηγρέμενους κατὰ τὸν βίον καὶ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντας, τοὺς ἀλογωτάτους.

Catena Type XV (= CPG IV C28)

Catena Type View (2 types)

Mozilla Firefox

Athanasius Expositiones in Psalms – Digital Critical Edition

About the Project Introduction Manuscripts Critical Edition

<https://expps.acdh.oeaw.ac.at/catene#?t1=XIX&t2=IV>

ExpPs Digital > Catenae > Types XIX, IV > Ps. 8,7

< Ps. 8,7 >

▼ Catena Type XIX (= CPG IV C32) ⏺

- Vat. gr. 754
- Paris. Coislin. 10
- Genuens. Bibl. Franzon. Mission. Urban. 3
- Par. gr. 166–167

Catena Type I (= CPG IV C14) ⏺

- Oxon. Bodl. Auct. D. 4.1

▼ Codices varii / Catena Type XXVII ⏺

- ▼ Group 1 (= CPG IV C14)
 - Paris. Coislin 187
 - Athen. B.N.8
 - Oxon. Coll.S.Trin. 78
 - Paris. gr. 164

▼ Group 2

- Par. gr. 165
- Mediolan. Ambros. M.47.sup.
- Athon. Vatoped. 660
- Paris. Coislin. 12

▼ Group 3

- Flor. Laurent. Plut.5.30
- Oxon. Bodl. Barocci 118
- Oxon. Cromwell 5

▼ Catena Type III (= CPG IV C16) ⏺

- Paris. gr. 139
- Venet. Marc. gr. 17
- Athen. B.N.45

▼ Catena Type IV (= CPG IV C17) ⏺

- Vat. Ottob. gr. 398
- Mosq. Synod. 194
- Vat. gr. 1685
- Sinait. gr. 27

▼ Catena Type XIV (= CPG IV C27) ⏺

- Mediolan. Ambros. B.106.sup.

Vat. gr. 1747

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Catena Type XIX

Each catene type is assigned a color.

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Εἰπὼν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέρων καὶ ὁμοίωσιν, ἐπήγαγε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἵς ἐπιλέγει· Αὔξανεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἀν ὀμοιωμένη θεῷ, τὴν κατάπάντων ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Καὶ δύναμιν δὲ ἄνθρωπος λαβὼν τῆς θεϊκῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ὁ Θεός, οὕτως ἄρχων κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ δὲ καθολικῶς εἴρηται· Καὶ κατέστησα αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαχοῦ, Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· δῆλον ὡς ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε ἀπορρήτως τὴν ἐν οὐρανοῖς σημαίνει διατριβήν τῶν ἀπὸ γῆς ἔκεισε μεθισταμένων, δτε μέλλουσι βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν, ὡς ἐπήγγελται. Λέγει δὲ καὶ Παῦλος· Κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ. Οὕτως καὶ τὸ, Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοητέον. Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δὲ τοὺς τελείους τοὺς ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἐν οὐρανῷ, ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρός τοι καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Ο δὲ μακάριος οὗτος περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν οὐρανῷ τῷ μελλοντὶ γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Clicking on a second Catene Type, it opens the diff view of the two types.

Catena Type IV

Those text parts which are different in the chosen types, are printed in each catene type's own color.

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Εἰπὼν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' ὁμοίωσιν, ἐπήγαγε· Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ μέρος ἐπεξέρχεται, οἵς ἐπιλέγει· Αὔξανεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· τῇ γὰρ λογικῇ φύσει, ὡς ἀν ὀμοιωμένη θεῷ, τὴν κατάπάντων ἀρχὴν ἐδωρήσατο. Καὶ δύναμιν δὲ ἄνθρωπος λαβὼν τῆς θεϊκῆς εἰκόνος, ὡς βασιλεὺς ἀπάντων ἔστιν ὁ Θεός, οὕτως ἄρχων κατέστη τῶν ἐπὶ γῆς. Εἰ δὲ καθολικῶς εἴρηται· Καὶ κατέστησα αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, λέγει δὲ ἀλλαχοῦ, Καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· δῆλον ὡς ἐπὶ τοὺς οὐρανούς κατέστησεν αὐτὸν, καὶ μήποτε ἀπορρήτως τὴν ἐν οὐρανοῖς σημαίνει διατριβήν τῶν ἀπὸ γῆς ἔκεισε μεθισταμένων, δτε μέλλουσι βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν, ὡς ἐπήγγελται. Λέγει δὲ καὶ Παῦλος· Κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ. Οὕτως καὶ τὸ, Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, νοητέον. Νῦν μὲν τὰ ζῶα· ἐπειδὴ δὲ τοὺς τελείους τοὺς ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἐν οὐρανῷ, ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, θεωρός τοι καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Ο δὲ μακάριος Παῦλος καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Σωτῆρος ἔξελαβεν ἐν οὐρανῷ τῷ μελλοντὶ γενησόμενον. Διό φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Πατήρ· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· τῆς μιᾶς σαββάτων.

Catena Typus I

Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Ἀγίου Εὐαγγέλιον ἐκ τῆς Εἰς
Αὐτὸν Ἐρμηνείας τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Αλεξανδρείας.

Πολλῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ιωάννην τὸν
υἱὸν τῆς Βροντῆς, συνταῦθαντον ὑπουργότα, δύλγαν δὲ
εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδένας δὲ δύλα, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ
κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἔξηγνωσμένον (ποιεῖ αὐτὸς μάρκος
τύπον) διενεμεῖται ἢ τὸ πολυπεριγραμμένος ποιεῖ
τὸν εἴσοδον εἰς τοὺς ποιεῖταιν τὸν διατάξιν τοῦ ποιεῖταιν
ποιεῖταιν ποιεῖταιν τὸ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸν εἰσημένο
πορεῖταιν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ
σύντομον Ἐρμηνείαν συντάξαι.

Catena Typus IV

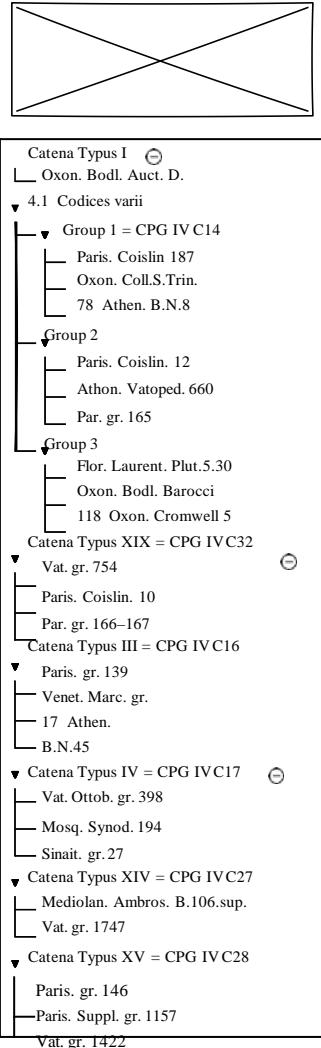
Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Ἀγίου Εὐαγγέλιον ἐκ τῆς Εἰς
Αὐτὸν Ἐρμηνείας τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Αλεξανδρείας.

Πολλῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ιωάννην τὸν
υἱὸν τῆς Βροντῆς, συνταῦθαντον ὑπουργότα, δύλγαν δὲ
εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδένας δὲ δύλα, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ
κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἔξηγνωσμένον (ἐπειδὴ μέχρι
τόμερον ἀκήκοα, τούτῳ βο πολυπεριγραμμένος παρὰ
τῶν οπούδην c ποιεῖταιν τὰ τὸν ἀρχαιοτέρων συνάγειν
πονήματα) συνεῖθον τὰ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸν εἰσημένο
πορεῖταιν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ
σύντομον Ἐρμηνείαν συντάξαι.

Catena Typus XIX

Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Ἀγίου Εὐαγγέλιον ἐκ τῆς Εἰς
Αὐτὸν Ἐρμηνείας τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Αλεξανδρείας.

Πολλῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ιωάννην τὸν
υἱὸν τῆς Βροντῆς, συνταῦθαντον ὑπουργότα, δύλγαν δὲ
εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδένας δὲ δύλα, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ
κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἔξηγνωσμένον (ἐπειδὴ μέχρι
τίμερον ἀκήκοα, τούτῳ βο πολυπεριγραμμένος παρὰ
τῶν οπούδην c ποιεῖταιν τὰ τὸν ἀρχαιοτέρων συνάγειν
πονήματα) συνεῖθον τὰ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸν εἰσημένο
πορεῖταιν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ
σύντομον Ἐρμηνείαν συντάξαι.

Codex Bodl. Auct. D.4.1 (951
AD; älteste überlieferte Katenen-
HS mit „Athanasius“)

Illumination: König David
(fol. 15v)